

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
odbor environmentálneho posudzovania
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava**

Bratislava 09. 07. 2015
Číslo: 5659/2015-3.4/ml

ROZHODNUTIE

VYDANÉ V ZISŤOVACOM KONANÍ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania, ako orgán štátnej správy príslušný podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 54 ods. 2 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), rozhodlo podľa § 29, ods. 2 zákona na základe oznámenia o zmene navrhovanej činnosti „**Diaľnica D1 Turany-Hubová**“, predloženého navrhovateľom NDS, a.s., Bratislava v spojení s § 18, ods. 2. písm. c) tohto zákona a po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní zmeny navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona a zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov takto:

U zmeny navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany- Hubová“, umiestnenej na k. ú. obcí Turany, Krpeľany, Ratkovo, Šútovo, Kral'ovany, Stankovany, Hubová, Švošov, Mesto Ružomberok (časť Hrboltová), predmetom ktorej sú

- zmeny v umiestnení diaľnice D1,
- zmeny v objektoch križovatiek,
- zmeny v objektoch preložiek a rekonštrukcií ciest,
- zmeny v mostných objektoch vyplývajúcich zo zmien polohy D1,
- zmeny v objektoch tunelov,
- zmeny v objektoch preložiek a úprav vodných tokov,
- zmeny v preložkách inžinierskych sietí,
- zmeny v protihlukových opatreniach,
- zmeny v umiestnení SSÚD,
- zmeny súvisiace s realizáciou zmierňujúcich opatrení,

sa predpokladá podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie, a preto je predmetom posudzovania podľa § 18 ods. 1), písm. e) zákona.

Odôvodnenie

Navrhovateľ, NDS, a.s., Bratislava (ďalej len „navrhovateľ“), predložil (dňa 08. 06. 2015) Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania (ďalej len „ministerstvo“) podľa 29 ods. 1 zákona oznámenie o zmene

navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany- Hubová ” vypracované podľa prílohy č. 8a zákona.

Zmena navrhovanej činnosti uvedená v oznámení o zmene navrhovanej činnosti podlieha svojimi parametrami zisťovaciemu konaniu, ktoré MŽP SR vykonalo podľa § 29 zákona. Na zisťovacie konanie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, zákon č. 71/1976 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, okrem osobitosti konania ustanovených v § 20 a 20a) zákona. Správne konanie vo veci zistenia, či zmena navrhovanej činnosti podlieha posudzovaniu podľa zákona začalo predložením oznámenia o zmene na ministerstvo dňa 08. 06. 2015.

Ministerstvo pri rozhodovaní o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, použilo primerane kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona (transpozícia prílohy č. III Smernice 92/2011/EC), pričom prihliadalo aj na stanoviská, doručené podľa § 23 ods. 4 zákona.

Navrhovaná zmena činnosti sa realizuje, na katastrálnom území obcí Turany, Krpeľany, Ratkovo, Šútovo, Kľačany, Stankovany, Hubová, Švošov, Mesto Ružomberok (časť Hrboltová).

Popis súčasného stavu

Cesta I/18 v predmetnom úseku je dlhodobo v neúnosnom stave z hľadiska bezpečnosti a plynulosti premávky. Nevyhovujúce technické parametre spôsobujú nadmerný hluk v krajine a kolízne situácie.

Kedy a kým bola posudzovaná navrhovaná činnosť

Stavba diaľnice D1 v úseku Turany – Hubová bola posúdená v rámci stavby Dial'nica D1 Martin – Ľubochňa v Správe o hodnotení vplyvov v roku 1997. Správu vypracoval ENVICONSULT, s. r. o., Žilina. Na základe správy o hodnotení, verejných prerokovaní a posudku ministerstvo vydalo Záverečné stanovisko č. 1832/02- 4.3 zo dňa 12. 11. 2002.

Popis zmeny navrhovanej činnosti

Úsek D1 Turany – Hubová nadväzuje na rozostavané diaľničné stavby D1 Dubná Skala – Turany na západnej strane (predpokladané ukončenie 2015) a D1 Hubová – Ivachnová na východnej strane. Úsek Turany – Hubová je kľúčový pre dobudovanie celistvého diaľničného ťahu D1, ktorý tvorí hlavnú cestnú os v smere západ – východ. Predložené Oznámenie o zmene zohľadňuje všetky doteraz vypracované dokumentácie predmetnej stavby a súčasne zahŕňa aj nové poznatky z aktualizácie údajov o území resp. zistení z uskutočnených prieskumov.

Navrhovanou zmenou sú štyri variantné riešenia diaľnice D1 v úseku Turany – Hubová :

variant V1 : trasa diaľnice D1 je vedená prevažne cez údolie rieky (tzv. úžinový variant),

variant V2 : trasa prevažne v tuneloch (tzv. variant Korbeľka),

variant V1o (s odklonom): vznikol z variantu V1, do ktorého boli v problematických úsekoch integrované jeho dva subvarianty : V1a (pri Kľačovskom meandri) a V1c (pri Rojkovskom rašelinisku).

variant V1or : oproti variantom V1 a V1o sa viac odkláňa od Rojkovského rašeliniska južným smerom.

Zverejnenie navrhovanej zmeny

Ministerstvo v súlade s § 29 ods. 6 zákona zaslalo oznámenie o zmene navrhovanej činnosti dotknutým obciam a dotknutým subjektom listom zo dňa 10. 06. 2015. Ministerstvo zverejnilo uvedené oznámenie o zmene na webovom sídle ministerstva:

<http://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dialnica-d1-turany-hubova-2015->

Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území

Predmetná stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“:

- na začiatku úseku nadväzuje na stavbu „Diaľnica D1 Dubná Skala - Turany“,
- na konci úseku nadväzuje na úsek diaľnice Hubová - Ivachnová.

Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenie v zmysle osobitných predpisov podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (*stavebný zákon*) v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Zmeny v navrhovanej činnosti nebudú mať žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice SR.

Stanoviská k navrhovanej zmene

K Oznámeniu o zmene boli doručené tieto stanoviská:

Por. č.	Organizácia	Stanovisko
1	SOS/BirdLife Slovensko	V1or považuje za zatiaľ najhoršie riešenie a nesúhlasí s týmto variantom, rovnako ako s V1 a V1o. Podporuje výstavbu V2. V rozsahu hodnotenia požaduje, aby bol zhodný s rozsahom hodnotenia z roku 2014 + nový variant V2o.
2	Ján Topercer, BZUK Blatnica	V1or považuje za zatiaľ najhoršie riešenie. Poukazuje na chyby v dokumentácii. V rozsahu hodnotenia bude požadovať využitie najlepších dostupných poznatkov.
3	MO SR	Riešiť prípadné strety záujmov s požiadavkami MO SR.
4	ARAGONIT, jaskyniarska skupina, Žilina	Akýkoľvek povrchový variant nebude vhodným a citlivým riešením. Tunelové riešenie by bolo ohľadupnejšie a šetrnejšie.
5	Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Ružomberok	Súhlasí
6	MŽP SR, odbor štátnej geologickej správy, Bratislava	Má pripomienky k dokumentácii. Požaduje doplniť údaje.
7	Obec Švošov	Zachovať technologický most cez Váh
8	Slovenský vodohospodársky podnik, OZ Piešťany	Odporúča V1or
9	Združenie domových samospráv p. Slávik, Bratislava	Odporúča V2. Má požiadavky na dopracovanie dokumentácie.
10	Správa NP Veľká Fatra	Požaduje rovnocenné posúdenie na chránené územia. Uviesť návrh monitoringu.
11	Okresný úrad Martin, odbor ŽP, OOPaK,	Požaduje posudzovanie a dôsledné vyhodnotenie vplyvu variantov na chránené územia. Požaduje do opatrení

		uviesť návrh monitoringu a environmentálneho dozoru.
12	Okresný úrad Martin, odbor ŽP, OOV,	Ak bude V1, nepožaduje správu o hodnotení.
13	Okresný úrad Martin, odbor ŽP, OOO	Nepožaduje posudzovanie.
14	ŠOP SR, Banská Bystrica	Požaduje rovnocenné posúdenie na chránené územia. Určiť kritériá pre hodnotenie variantov v širšom kolektíve. Uviesť návrh monitoringu.
15	Obec Stankovany	Udáva poradie variantov: V2, V1or, V1o, V1
16	Obec Turany	Proti V2,
17	Obec Kraľovany	Nesúhlasí s V1, V1o, V1or, žiada realizovať V2
18	Okresný úrad v Žiline, odbor ŽP v sídle kraja	Požaduje rovnocenné posúdenie všetkých variantov. Uviesť návrh monitoringu a poprojektovej analýzy.
19	Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Martin	Nesúhlasí s V2, trvajú na V1.
20	MŽP SR, sekcia ochrany prírody a krajiny	Požaduje vypracovať primerané posúdenia na územia sústavy NATURA 2000 (podľa čl. 6.3 6.4 Smernice o ochrane biotopov). Vykonať posúdenie na všetky chránené územia v dotknutom území. Požaduje rovnocenné posúdenie na chránené územia. Určiť kritériá pre hodnotenie variantov v širšom kolektíve. Uviesť návrh monitoringu.
21	RÚVZ, Liptovský Mikuláš	Súhlasí. Požaduje zdokumentovať vodné zdroje. Požaduje vykonať hydrogeologický prieskum.
22	Obec Kraľovany preposlala 13 zhodných stanovísk fyzických a právnických osôb	Nesúhlasia s V1, V1o, V1or. Súhlasia s V2.
23	Obec Krpeľany	Proti V2
24	Obec Ratkovo	Požaduje zachovať prechod popod diaľnicu do priestoru porastu Paľovo, resp. Dolinky.
25	Žilinský samosprávny kraj	Trasa je v súlade s ÚPN VÚC ŽL. Požaduje vyhodnotenie na územia NATURA 2000 a vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov.
26	Obec Turany	Bez pripomienok
27	Obvodný banský úrad, B. Bystrica	Prikláňa sa k V2. Upozorňuje na dve lokality dobývacieho priestoru.
28	Okresný úrad, odbor ŽP, D. Kubín	V správe o hodnotení požaduje vyhodnotiť pre V1or – prieskum biotopov, údaje o stabilite horninového prostredia, hydrogeologické pomery, vplyv na územia NATURA 2000 a porovnať s doterajšími variantami.

Vyhodnotenie stanovísk

Stanoviská pripomienkujúcich sú rozdielne, vzhľadom na záujmy jednotlivých pripomienkujúcich.

Obce Krpeľany, Turany sú proti variantu V2.

Obec Kral'ovany, Stankovany sú za V2.

Ostatné obce sa priamo k variantom nevyjadrili, majú však určité požiadavky.

V stanoviskách orgánov štátnej správy sa uvádza požiadavka na dopracovanie informácií, najmä prieskum biotopov, údaje o stabilite horninového prostredia, hydrogeologické pomery, vplyv na územia NATURA 2000 a porovnanie s doterajšími variantami.

Spoločným znakom je rovnocenné vyhodnotenie vplyvov pre varianty.

V stanoviskách verejnosti sa uvádza požiadavka na dopracovanie dokumentácie a podrobnejšie a rovnocenné vyhodnotenie vplyvov.

SOS/BirdLife Slovensko, Bratislava požaduje ďalší variant V2o, ktorý predstavuje úpravu tunelových riešení.

Vzhľadom na rôznorodosť stanovísk a požiadavky na doplnenie dokumentácie, je potrebné spracovať správu o hodnotení, v ktorej by sa zodpovedalo odbornou argumentáciou na tieto požiadavky.

Písomné stanoviská od subjektov, ktoré ich nedoručili v termíne podľa §29 ods. 9 zákona, sa považujú za súhlasné.

Vyhodnotenie predpokladaných vplyvov

Ministerstvo posúdilo zmenu navrhovanej činnosti z hľadiska povahy a rozsahu zmeny navrhovanej zmeny činnosti, miesta vykonávania navrhovanej zmeny činnosti a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľov, pričom vzalo do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Vplyvy na obyvateľstvo

Znečistenie ovzdušia a hluková záťaž

Z výsledkov rozptylovej štúdie vyplýva, že vo výhľadových rokoch 2020 a 2030 obyvatelia v okolí diaľnice D1 nebudú ovplyvňovaní nadmernými imisiami z dopravy. Prípustné koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší v obytnej zóne nebudú prekračované ani pri pomerne nepriaznivých rozptylových podmienkach, pre ktoré bol model zostavený. Úroveň znečisťovania ovzdušia vo všetkých dotknutých obciach je v norme podľa vyhlášky č. 360/2010 Z.z. Z hľadiska potreby monitorovania úrovne znečistenia vonkajšieho ovzdušia v predmetnom území možno aplikovať primerane § 7 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší.

Pri porovnaní variantov z hľadiska vplyvov znečisťovania ovzdušia lepšie výsledky dosahuje variant V2, ktorý má priaznivejšie lokalizovanie trasy voči dotknutým obciam a priaznivejší je aj z pohľadu kumulatívneho vplyvu diaľnice a ostatných cestných komunikácií v záujmovom území.

Hluková štúdia posúdila hlukové pomery navrhovanej investície na okolité obytné územie, ako aj na územie v okolí súčasnej cesty I/18. Hluk z dopravy bol vypočítaný pre navrhované

varianty V1, V2, V1o pre predpokladaný rok uvedenia diaľnice do prevádzky 2020 výhľadové obdobie 10 rokov po uvedení diaľnice D1 do prevádzky t.j. 2030. Výsledky boli porovnané s limitnými hodnotami hluku podľa vyhlášky č. 237/2009 a všade tam, kde je predpoklad prekročovania prípustných hodnôt hluku pri povrchovom vedení trasy diaľnice, boli navrhnuté protihlukové opatrenia, ktorých výstavba musí zabezpečiť dodržanie limitných hladín hluku vo vonkajšom prostredí.

Variant V1

úsek km 0,500 – 1,500 - Ratkovo

Najbližšie chránené objekty bývania sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 330 m. Členitosť územia, morfológia terénu a vzdialenosť navrhovanej komunikácie vplývajú na skutočnosť, že modelovým výpočtom nevychádza potreba budovania žiadnych protihlukových clôn.

úsek km 1,700 – 3,500 - Šútovo

V úseku dominujú mostné objekty Šútovo a Kral'ovianske jazerá, ktoré sú miestami vo výške 30 m nad terénom. V oboch priestoroch sú v tesnej blízkosti umiestnené obytné domy. Na ochranu týchto objektov sú navrhované protihlukové steny na mostných objektoch v km 1,833 – 2,086 vľavo, v km 2,695 – 3,185 vľavo a v km 2,695 – 3,190 vpravo.

úsek km 4,600 – 7,500 - Kral'ovany

Navrhovaná trasa kopíruje rieku Váh, ako aj cestu I/18, popri ktorej je sústredená zástavba obce Kral'ovany.

Na ochranu týchto rodinných domov je navrhovaná ľavostranná protihluková stena v km 5,040 – 6,445 výšky 3,00 – 3,5 m.

úsek v km 7,000 – 8,000 - Rojkov

Obytná zástavba obce Rojkov sa nachádza mimo koridoru diaľnice. Vzhľadom na umiestnenie obytných objektov a vedenie trasy tunelom, nie sú navrhované žiadne protihlukové opatrenia. Vypočítané hodnoty LAeq v zadaných výpočtových bodoch boli výrazne pod prípustné hodnoty pre všetky časové intervaly.

úsek v km 9,000 – 10,000 - Stankovany

Obytné objekty obce Stankovany sa nachádzajú v úzkom údolí v dosahu navrhovanej diaľnice D1. Pre ochranu okrajovej časti obce Stankovany je navrhovaná ľavostranná protihluková stena v km 9,180 – 9,640 výšky 2,5 m.

úsek v km 12,000 – koniec úseku - Švošov

Obytné objekty obce Švošov sa nachádzajú vo východnej časti pri železničnej trati Žilina-Košice. Izolovaný rodinný dom je umiestnený v bezprostrednej blízkosti mostného objektu Hubová. Pre ochranu okrajovej časti obce Švošov je navrhovaná pravostranná protihluková stena v km 12,500 – 12,795 výšky 2,5 m. Uvedenú PHS odporúčame vybudovať až po realizácii monitoringu hluku v tejto lokalite a preto ponechať priestor pri cestnej komunikácii pre jej dodatočnú realizáciu. Pre ochranu osamoteného rodinného domu pri mostnom objekte je navrhovaná ľavostranná protihluková stena v km 12,990 – 13,275 výšky 3,0 m na mostnom objekte.

Variant V2

úsek km 0,000 – 1,500 - Nolčovo

Najbližšie chránené objekty bývania sa nachádzajú vo vzdialenosti cca 220 m. Jedná sa o záhradkársku osadu za riekou Váh. Zástavba obce Nolčovo je vzdialená cca 530 m južne. Vzhľadom na vzdialenosť chránených objektov výpočtom nebola potvrdená nutnosť protihlukových opatrení.

úsek km 1,500 – 3,200 Krpel'any

Najbližšia zástavba sa nachádza v obci Krpel'any za Krpelianskym kanálom, ktorého hrádze tvoria poloprírodnú protihlukovú bariéru. Vzhľadom na vzdialenosť chránených objektov a charakter územia výpočtom nebola potvrdená nutnosť protihlukových opatrení

úsek v km 9,000 – 10,000 - Stankovany

Obytné objekty obce Stankovany sa nachádzajú v úzkom údolí v dosahu navrhovanej diaľnice D1. Pre ochranu okrajovej časti obce Stankovany je navrhovaná ľavostranná protihluková stena v km 9,180 – 9,640 výšky 2,5 m.

úsek v km 12,000 – koniec úseku - Švošov

Koncový úsek pri obci Švošov po vyústení z tunela Havran vedie východným smerom k inundačnému územiu Váhu, ktoré opäť premostuje mostným objektom a križovatkou Hubová sa pripája na nasledovný úsek diaľnice D1 Hubová – Ivachnová. Je totožný s variantom V1, odlišuje sa iba staničením.

Obytné objekty obce Švošov sa nachádzajú vo východnej časti pri železničnej trati Žilina-Košice. Izolovaný rodinný dom je umiestnený v bezprostrednej blízkosti mostného objektu Hubová. Pre ochranu okrajovej časti obce Švošov je navrhovaná pravostranná protihluková stena v km 12,510 – 12,805 výšky 2,5 m. Uvedenú PHS sa odporúča vybudovať až po realizácii monitoringu hluku v tejto lokalite, a preto ponechať priestor pri cestnej komunikácii pre jej dodatočnú realizáciu. Pre ochranu osamoteného rodinného domu pri mostnom objekte je navrhovaná ľavostranná protihluková stena v km 13,000 – 13,285 výšky 3,0 m na mostnom objekte.

Variant V1o

úsek km 1,700 – 3,500 - Šútovo

V úseku dominujú mostné objekty Šútovo a Kral'ovianske jazerá, ktoré sú miestami vo výške 30 m nad terénom. V oboch priestoroch sú v tesnej blízkosti umiestnené obytné domy. Na ochranu týchto objektov sú navrhované protihlukové steny na mostných objektoch v km 1,795 – 2,100 vľavo, v km 2,715 – 3,080 vľavo a v km 2,880 – 3,130 vpravo.

Hluková záťaž obytného prostredia v ďalších úsekoch variantu V1o je totožná s variantom V1.

Na základe výsledkov hlukovej štúdie môžeme konštatovať, že navrhovaná činnosť vyhovie limitom vo všetkých variantných riešeniach pri realizácii navrhovaných opatrení.

Variant V1or

V úseku km 1,700 – 3,500 – Šútovo bude hluková záťaž obytného prostredia totožná s variantom V1o. V úseku nad Rojkovským rašeliniskom, kde je variant V1or v inej polohe oproti variantu V1o, sa hluková záťaž obytného prostredia potvrdí aktualizáciou hlukovej štúdie. Hluková záťaž obytného prostredia v ostatných úsekoch variantu V1or je totožná s variantom V1.

Z uvedeného vyplýva, že je potrebné podrobnejšie dopracovanie vplyvu na obyvateľstvo v oblasti hlukových záťaží.

Narušenie pohody a kvality života

Počas výstavby

Pohoda a kvalita života obyvateľov bude výraznejšie narušená najmä počas obdobia výstavby diaľnice D1, ktoré je spojené s dočasným nepriaznivým vplyvom v tých častiach záujmového územia, ktoré budú ovplyvňované obmedzovaním dopravy a ťažkou nákladnou dopravou pozdĺž prístupových komunikácií ku stavbe a na trasách medzi zdrojmi materiálov a stavbou. Využívanie jestvujúcich ciest bude závisieť od zdrojov materiálov a budú taktiež závisieť od výberu dodávateľa stavby. Predpokladá sa, že budú využívané súčasné komunikácie I., II., aj III. triedy a poľné a lesné cesty v čo najkratších vzdialenostiach. Doba obmedzenia a rušivých vplyvov bude limitovaná počas výstavby navrhovanej činnosti.

Počas prevádzky

Rodinné domy, ktoré budú v blízkosti variantných riešení, budú v etape prevádzky vystavené hluku z dopravy. Je treba si uvedomiť, že v niektorých úsekoch trás variantných riešení, súčasný stav predstavuje zónu klľudu, ktorá bude narušená hlukom z dopravy, aj keď pôjde o hlukovú záťaž spĺňajúcu požiadavky platnej legislatívy. Tienenie mostným objektom a

zvýšená cirkulácia vzduchu môže negatívne vplyvať na kvalitu života v dotknutom území. Rovnako negatívne sa prejaví aj situovanie technického diela v prírodnej krajine a obyvateľstvom bude vnímaná ako vizuálna bariéra.

Tieto vplyvy sú určujúce pre rozhodovanie sa verejnosti v dotknutom území (v obciach), a preto táto problematika si vyžaduje podrobnejšie vyhodnotenie a vizualizácie.

Sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti

Sociálnoekonomické účinky pripravovanej stavby sa prejaví po realizácii stavby ako dôsledok vyššej technickej úrovne návrhu oproti súčasnému stavu. Sociálne efekty sa prejaví u užívateľov diaľnice zvýšením ich bezpečnosti a v poklese času cestujúcich osobných vozidiel a v autobusoch.

Vplyvy na horninové prostredie

Medzi rozhodujúce vplyvy diaľnice na horninové prostredie môžeme zaradiť:

- narušenie stability svahov zemnými prácami a aktiváciou zosuvov,
- eróziu a zvetravanie,
- ukladanie materiálu z budovania zárezov a tunelov.

Z hľadiska vplyvov na horninové prostredie sú najrizikovejšie oblasti budovania portálov tunela Havran, Rojkov a východný portál tunela Korbeľka. V portálových úsekoch je horninové prostredie porušené plazivými podpovrchovými stabilizovanými blokovými pohybmi, pričom najvrchnejšie partie blokových deformácií majú charakter svahových pohybov typu zosúvania. Zosuvy sú prevažne potenciálne až stabilizované, len v okolí východného portálu tunela Korbeľka a v okolí západného portálu tunela Malá Fatra sa nachádzajú aktívne svahové deformácie, ktoré však nezasahujú priamo do bezprostredného okolia tunelovej rúry. V daných úsekoch vznikla zložitá štruktúra svahových deformácií viacerých generácií a typov. Vznikli výrazné ohraničenia v miestach odtrhových hrán, ktoré majú rôzny tvar, výšku, sklon a miestami stupňovitý charakter. Vertikálne pohyby sú rôznej intenzity.

V nasledujúcej časti uvádzame úseky kde výstavba variantov diaľnice D1 môže spôsobiť vplyvy na horninové prostredie.

Variant V1

Najproblematickejšou oblasťou trasy vo variante V1 je *oblasť Kral'ovianskych jazier*, v katastrálnom území obce Kral'ovany, miestnej časti Rieka. Rozhodujúcou podmienkou pre výstavbu diaľnice v tejto oblasti lomu Kral'ovany je pre variant V1 sanácia rozsiahleho skalného zosuvu, ktorý je momentálne v pohybe a predstavuje stav ohrozenia. Pokiaľ bude sanácia skalného zosuvu nad väčším Kral'ovianskym jazerom vykonaná pred výstavbou diaľnice, variant V1 je možné vybudovať v navrhutej trase. V opačnom prípade je variant V1 v oblasti Kral'ovianskych jazier diskvalifikovaný.

Západný portál tunela Rojkov

Je projektovaný v úpäťí svahu s komplikovanou geologicko-tektonickou stavbou, pričom celá oblasť portálu je situovaná v rozsiahlej svahovej deformácii.

V etape jeho hĺbenia môže dôjsť k nestabilite portálového svahu a steny portálu.

Východný portál tunela Rojkov

Horninové prostredie portálového úseku je porušené blokovými pohybmi do hĺbky 20,0 až 21,0 m. Bazálna šmyková zóna blokovej deformácie je stabilizovaná. Povrchová vrstva blokovej deformácie je pokrytá stabilizovaným plošným zosuvom s hĺbkou šmykovej plochy 4,2 až 4,5 m.

V etape jeho hĺbenia môže dôjsť k nestabilite portálového svahu a steny portálu.

Západný portál tunela Havran

Severná a južná tunelová rúra tunela Havran je projektovaná v úpäť svahu s komplikovanou geologicko-tektonickou stavbou, pričom celá oblasť portálu je situovaná v rozsiahlej svahovej deformácii.

Očakávame nestabilitu portálového svahu a steny portálu v etape jeho hĺbenia v dôsledku porušeného masívu blokovými deformáciami, rozvoľnením a potenciálnym zosuvom.

Východný portál tunela Havran

Je situovaný na JZ svahu kóty Vtáčnik (657,0 m n.m.), po ľavej strane eróznej ryhy, ktorá je porušená svahovou deformáciou. V čase geologických prác neboli v ryhe zistené vývery podzemnej vody.

Očakávame nestabilitu portálového svahu a steny portálu v etape jeho hĺbenia v dôsledku porušeného masívu blokovými deformáciami, rozvoľnením a potenciálnym zosuvom.

Variant V2

Západný portál tunela Korbeľka

Vplyvy na horninové prostredie môže spôsobiť nestabilita portálovej steny a svahov v dôsledku rozvoľnenia horninového masívu.

Východný portál tunela Korbeľka

Predportálový úsek má komplikovanú geologickú stavbu, na ktorej sa podieľajú zeminy rozličnej genézy. Vplyvy na horninové prostredie sa pri budovaní portálu môžu prejavovať v destabilizácii portálovej steny a svahov v dôsledku rozvoľnenia horninového masívu, intenzívneho zvetrania a prítokov podzemnej vody, ako aj prítomnosťou zosuvného delúvia. Svah stavebnej jamy portálu dosiahne výšku cca 15 m, čo vzhľadom na prítomnosť svahových deformácií vo vyšších partiách svahu v tejto oblasti predstavuje riziko destabilizácie svahu.

Vplyvy na horninové prostredie pri výstavbe tunela Havran budú podobné ako boli identifikované pri variante V1.

Variant V1o

V porovnaní s variantom V1 sa rozdielnosť vplyvov na horninové prostredie najvýraznejšie prejaví pri budovaní tunela Malá Fatra. Trasa bola preskúmaná prieskumnými zvislými i horizontálnymi vrtmi a povrchovými geofyzikálnymi meraniami.

Západný a východný portál tunela Malá Fatra

Horninový masív je výrazne porušený početnými priebežnými diskontinuitami charakteru zlomov, strižných zón a hustou sieťou nepriebežných puklín. V spodnejších častiach etáží kameňolomu je dolomit silno zvetraný až rozložený, charakteru dolomitických ílovitých pieskov s úlomkami.

Vplyvy na horninové prostredie môže spôsobiť nestabilita portálových svahov a steny portálu v etape jeho hĺbenia v dôsledku intenzívneho zvetrania masívu, prítomnosti potenciálnej šmykovej plochy, nízkej pevnosti hornín ako aj exponovanou polohou portálového zárezu.

Variant V1or

V porovnaní s variantom V1o sa rozdielnosť vplyvov na horninové prostredie najvýraznejšie prejaví pri budovaní diaľnice v úseku nad Rojkovským rašeliniskom. Tunel Rojkov je kratší o cca 400 m a poloha jeho západného portálu je posunutá juhovýchodným smerom. Zásahy do horninového prostredia - mimo tunelov - sú eliminované vedením na dlhej estakáde, resp. sústave za sebou idúcich mostov. Nedoriešenou problematikou je vplyv vysokého zárezu do masívu Kopa, čo bude potrebné ďalej vyhodnotiť.

Znečistenie ovzdušia emisiami z dopravy

Navrhovaná činnosť vytvorí v krajine líniový prvok znečistenia ovzdušia. Počas prevádzky diaľnice sa časť znečistenia ovzdušia z dopravy presunie z terajšej cesty I/18 do oblasti, ktorá

doteraz nebola atakovaná priamym nepriaznivým vplyvom dopravy. Dôjde tým vlastne k distribúcii znečistenia na podstatne väčšie územie za cenu znečistenia aj krajinársky hodnotných častí územia, čo vo vzťahu ku krajine považujeme za negatívny vplyv.

Výfukové plyny vozidiel obsahujú okrem produktov dokonalého spaľovania (CO₂, H₂O) znečisťujúce látky oxid uhoľnatý, uhľovodíky, oxidy dusíka, oxid siričitý, aldehydy, ketóny, nespálené uhľovodíky, polycyklické aromáty, sadze a iné zložky. Na znečisťovaní ovzdušia sa, okrem škodlivín z výfukových plynov cestných vozidiel, podieľa aj zvýšená prašnosť, ktorá je spôsobená vírením usadených častíc na povrchu vozovky a v jej bezprostrednej blízkosti. Uvedené vplyvy sa prejavujú počas výstavby, aj počas prevádzky. V neposlednom rade má znečistenie ovzdušia negatívny dopad i na biotopy. Po prekročení hraničného množstva pôsobia toxicky a môžu vyvolať patologické zmeny (malformácie, pokles vitality, reprodukčné poruchy).

Odstránenie drevín môže mať vplyv na zmeny mikroklímy. Z povrchu komunikácie a násypov je nižší výpar ako z prirodzeného terénu z dôvodov technického riešenia a rýchlejšieho odtoku zrážkovej vody.

Terénne úpravy môžu spomaliť, alebo zrýchliť podzemný a povrchový odtok, čím sa zmení prirodzená vodná bilancia v okolí komunikácie. Podobne môže nastať zmena v cirkulácii tzv. miestnych vetrov, ktoré vznikajú najmä na svahoch a v podsvahových polohách stekáním chladnejších vzduchových hmôt do dolín a nižších častí územia. V prípade, že sa v takomto teréne vybuduje vysoký násyp a mostný objekt, vytvárajú sa predpoklady pre hromadenie chladných hmôt a lokálne ovplyvnenie okolitých biotopov.

Pri určitých typoch počasia dochádza ku zvýšeniu alebo zníženiu teploty vzduchu v okolí komunikácie o niekoľko desiatín až niekoľko stupňov °C, čo môže mať za následok zmeny vo výskyte námrazy a zmrazkov na vozovke a topenie snehovej pokrývky.

Nepriaznivé vplyvy prevádzky diaľnice na kvalitu ovzdušia sa prejavujú počas zhoršených rozptylových podmienok. Nepriaznivý je najmä kumulatívny vplyv zhoršeného rozptylu vplyvom bezvetria a prízemných inverzií, čo je častým meteorologickým javom v sledovanej oblasti.

Vplyvy jednotlivých variantných riešení na ovzdušie a miestnu klímu budú rozdielne predovšetkým z dôvodov dĺžky povrchových a tunelových úsekov.

Variant V1 : dĺžka povrchového úseku diaľnice – 8,97 km

- dĺžka tunelových úsekov diaľnice – 4,54 km

Variant V2 : dĺžka povrchového úseku diaľnice – 4,87 km

- dĺžka tunelových úsekov diaľnice – 8,65 km

Variant V1o : dĺžka povrchového úseku diaľnice – 8,21 km

- dĺžka tunelových úsekov diaľnice – 5,07 km

Variant V1or : dĺžka povrchového úseku diaľnice – 8,48 km

- dĺžka tunelových úsekov diaľnice – 4,67 km

Z uvedených údajov vyplýva, že vplyvy variantu V2 na ovzdušie a miestnu klímu budú najnižšie, nakoľko väčšina trasy je umiestnená v tuneloch a kumulácia výfukových plynov bude sústredená pri tunelových portáloch.

V tejto súvislosti bude potrebné doplniť údaje z problematiky vyhodnotenia zmeny klímy.

Vplyvy na vody

Výstavba diaľnice D1 môže vo všetkých variantných riešeniach ovplyvniť kvalitu aj režim povrchových vôd. Z kvalitatívneho hľadiska je najpravdepodobnejšia možnosť kontaminácie vôd ropnými látkami pri poruchách a haváriách mechanizmov. Zároveň existuje nebezpečenstvo splavenia rozrušenej zeminy do koryta rieky Váh i menších tokov, čím sa zvýši zákal čo môže mať negatívny vplyv na vodnú faunu. Počas prevádzky môže dôjsť v dôsledku nízkeho prietoku a následného nedostatočného riedenia vôd k čiastočne zvýšenej kontaminácii vodných tokov, najmä chloridmi z posypových solí. Kontaminácia chloridmi sa však prejavuje len v zimnom období.

V tejto súvislosti bude potrebné doplniť údaje z problematiky vyhodnotenia Smernice o vodách.

Záver

Ministerstvo pri rozhodovaní o tom, či sa zmena navrhovanej činnosti bude posudzovať podľa zákona prihliadalo na stanoviska predložené k oznámeniu o zmene a pri konečnom rozhodovaní primerane použilo kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona.

Z výsledkov zisťovacieho konania a po zohľadnení stanovísk doručených k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti vyplynuli niektoré konkrétne požiadavky vo vzťahu k zmene navrhovanej činnosti, ktoré je potrebné zohľadniť v procese posudzovania navrhovanej činnosti.

Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Pre výber optimálneho variantu bola v čase spracovania oznámenia o zmene k dispozícii rozdielna úroveň vstupných údajov. Pre novo navrhovaný variant V1or v km 5,579 – 9,702 nebola spracovaná ekonomická analýza, dopravná prognóza, hluková a imisná štúdia, prieskum biotopov, údaje o stabilite horninového prostredia a hydrologických pomeroch, ako aj ďalšie doplnujúce prieskumy, ktoré boli súčasťou porovnávacej štúdie. Variant V1or v km 0,000 – 5,579 a 9,702 – KU bol posúdený v rámci variantu V1o v porovnávacej štúdie.

Pre relevantné porovnanie všetkých variantov (variant V1, variant V2, variant V1o a variant V1or) a posúdenie ich vplyvu na životné prostredie a územia Natura 2000 je potrebné v správe o hodnotení dopracovať primerané posúdenie vplyvov stavby na územia sústavy Natura 2000 (v zmysle článkov 6.3 a 6.4 smernice o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín 92/43/EHS).

Po vypracovaní a vyhodnení predmetných štúdií v navrhovaných trasách a ich okolí, bude možné relevantne porovnať vplyv variantných riešení na životné prostredie a územia Natury 2000.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky, odbor environmentálneho posudzovania v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

Doručí sa účastníkom konania

1. Národná diaľničná spoločnosť, a. s., Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava
2. SOS/BirdLife, Mlynské Nivy 41, 821 09 Bratislava
3. Ing. Ján Topercer, CSc., Botanická záhrada UK č. 315, 038 15 Blatnica
4. ARAGONIT, jaskyniarska skupina pri Slovenskej speleologickej spoločnosti, Žilina, Eduard Piovarči, Osiková 2, 010 07 Žilina
5. Združenie domových samospráv, P.O.BOX. 218, 850 00 Bratislava
6. Turčianska vodárenská spoločnosť, a.s., Kuzmányho 25, 036 80 Martin
7. Jozef Zátka, Kraľovany – Rieka 130, 027 51 Kraľovany
8. Poľovnícke združenie Kraľovany, Juraj Babušiak, Kraľovany 200, 027 51 Kraľovany
9. Spoločenstvo urbariátu – Pozemkové spoločenstvo, Kraľovany, 027 51 Kraľovany
10. Elena Hnilicová, Kraľovany – Rieka 9, 027 51 Kraľovany
11. Oľga Gatialová, Cígeľ 286, 971 01 Prievidza
12. Milan Jurečka, Kraľovany – Rieka 7, 027 51 Kraľovany
13. Jana Karvayová, Mládeže 19/17, 036 01 Martin
14. Mgr. Lenka Čierna, Kraľovany – Rieka 6, 027 51 Kraľovany
15. Marcela Pohánková, Kraľovany – Rieka 8, 027 51 Kraľovany
16. Anna Babušiaková, Kraľovany 200, 027 51 Kraľovany
17. Juraj Babušiak, Kraľovany 200, 027 51 Kraľovany
18. Penzión Rosnička, Kraľovany 75, 027 51 Kraľovany
19. Ing. Miroslav Janček, NESTRESUJ, s.r.o., Jaselská 1708/20, 955 01 Topoľčany
20. Peter Rusnák, NESTRESUJ, s.r.o., Jaselská 1708/20, 955 01 Topoľčany

Zasiela sa podľa § 29 ods. 15 zákona

Povoľujúci orgán

1. Mesto Martin, Mestský úrad, útvar hlavného inžiniera, špeciálny stavebný úrad, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin
2. Mesto Ružomberok, Mestský úrad, Námestie A. Hlinku 1, 034 01 Ružomberok
3. Mesto Dolný Kubín, Mestský úrad, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín
4. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Odbor dráhový stavebný úrad, Ing. Štefan Hrivňák, riaditeľ odboru, Námestie slobody č.6, 810 05 Bratislava
5. Okresný úrad v sídle kraja, Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina

Dotknutý orgán

1. Úrad Žilinského samosprávneho kraja, Komenského 48, 011 09 Žilina
2. Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
3. Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
4. Ministerstvo pôdohospodárstva a RV SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
5. ŽSR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
6. Štátne lesy, GR, Námestie SNP č.8, 975 66 Banská Bystrica
7. Prezídium Hasičského a záchranného zboru, Drieňová 22, 826 86 Bratislava
8. Krajský pamiatkový úrad, Mariánske nám.19, 010 01 Žilina
9. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Kuzmányho 27, 036 80 Martin
10. MŽP SR, sekcia ochrany prírody a krajiny, TU
11. ŠOP, Tajovského ul. 28/B, 974 01 Banská Bystrica
12. MŽP SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
13. SVP, š.p., OZ Piešťany, Nábrežie I. Krasku č. 3/834, 921 80 Piešťany
14. MDV a RR SR, sekcia železničnej dopravy a dráh, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava 15
15. MDVRR SR, útvar vedúceho hygienika rezortu, oddelenie oblastného hygienika Žilina, Hviezdoslavova 48, 010 01 Žilina
16. ŠOP SR, Správa NP Veľká Fatra, Čachovský rad č. 7, 038 61 Vrútky
17. Obvodný bankský úrad, ul. 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica
18. Obvodný bankský úrad, Žilina
19. Okresný úrad, odbor pozemkový a lesný, Nám. A. Hlinku 74, 034 01 Ružomberok
20. Okresný úrad, odbor katastrálny, Nám. A. Hlinku 74, 034 01 Ružomberok
21. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. A. Hlinku 74, 034 01 Ružomberok
22. Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a PK, A. Bernoláka 25, 034 01 Ružomberok
23. Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Dončova 11, 034 01 Ružomberok
24. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Štúrova 36, 03180 Liptovský Mikuláš
25. Okresné riaditeľstvo hasičského a Z. z., Námestie A. Hlinku 13, 034 01 Ružomberok
26. Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Janka Kráľa 4, 010 40 Žilina
27. Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a PK, Predmestská 1613, 010 40 Žilina
28. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. M. R. Štefánika 1, 010 40 Žilina
29. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja, Nám. M. R. Štefánika 1, 010 40 Žilina
30. Okresný úrad, odbor pozemkový a lesný, Andreja Kmeťa 17, 011 32 Žilina
31. Okresný úrad, odbor katastrálny, Andreja Kmeťa 17, 011 32 Žilina
32. Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin
33. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin
34. Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a PK, Námestie S.H.Vajanského 1, 036 58 Martin
35. Okresný úrad, odbor pozemkový a lesný, P. Mudroňa 45, 036 01 Martin
36. Okresný úrad, odbor katastrálny, Severná 15, 036 01 Martin
37. Okresný úrad, odbor krízového riadenia, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
38. Okresný úrad, odbor cestnej dopravy a PK, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
39. Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín

- 40. Okresný úrad, odbor pozemkový a lesný, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín
- 41. Okresný úrad, odbor katastrálny, Obrancov mieru 12, 026 01 Dolný Kubín

Rezortný orgán

MDV a RR SR, odbor pozemných komunikácií, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava 15

Dotknutá obec

- 1. Obec Turany, obecný úrad, Ul. Osloboditeľov č. 83/91, 038 53 Turany
- 2. Obec Krpeľany, obecný úrad, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany
- 3. Obec Ratkovo, obecný úrad č. 63, 038 54 Krpeľany
- 4. Obec Šútovo, obecný úrad, Fatranská 88, 038 54 Krpeľany
- 5. Obec Kľačany, obecný úrad, 027 51 Kľačany
- 6. Obec Stankovany, obecný úrad č. 133, 034 92 Stankovany
- 7. Obec Švošov, obecný úrad, Školská 70, 034 91 Švošov
- 8. Obec Hubová, obecný úrad, Pri Váhu 70/70, 034 91 Hubová
- 9. Mesto Ružomberok, mestský úrad, Námestie A. Hlinku 1, 034 01 Ružomberok
(aj pre časť Hrboltová)